

HİMMETÎ*

Âşık

Mehmet Öcal OĞUZ

Anahtar Kelimeler: Himmetî, Âşık Edebiyatı, Yozgat, 19. Yüzyıl Türk Edebiyatı

19. yüzyılda Yozgat'ta yaşadığı, iyi bir tahsil gördüğü ve Tokatlı Nuri'nin muasırı olduğu gibi bilgilerin dışında Himmetî hakkında kaynaklarda herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Yozgat'tan derlenen bazı cönklerde şiirleri bulunmaktadır. Âşık Zarî, Hüznî ve Yozgat eşrafından pulcu Ahmet Efendi'nin sözlü rivayetlerine göre Himmetî, Yozgat'ın Alevi köylerinden birinde doğmuş ve Yozgat'ta yaşamıştır.

Mahmut Işıtman (kendisinde bulunan cönklerden alınan) sekiz şiirini yayımlamıştır. Bunlardan ikisi aruz vezni ve divan şeklindedir. Diğerleri on bir heceli koşma şeklindedir (Işıtman 1971: 5889-5890). Himmetî'nin şiirlerindeki ayaklar, kendisinden sonra gelen Yozgatlı şairler tarafından kullanılmıştır: “Kapan kapana”, “gönül”, “gözlerin” gibi ayaklar başta Hüznî ve Nazî olmak üzere diğerleri tarafından da kullanılmıştır. Bu da Himmetî'nin yaşadığı dönemde güçlü bir şair olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Eserlerinden Örnekler

Gazel

Nevcivansın nazeninsin dil-i rûbasın sevdiğim

Ruha tersin tazesin nazik edasın sevdiğim

Bu nezaket sende var ruha muhabbet bende var

Bî-kusursun böyle bir melek sîmasın sevdiğim

Mest olur mestane çeşminden nice âşufterler

Kadd-i bâlâ kendi rânâ bir humasın sevdiğim

Meclis-i uşşaka teşrifinle ey şuh-ı cihan

Gül gibi handan edersin âşıkânın sevdiğim

Ya nasıl can vermesin rahında cana Himmetî

Şule verir ay gibi ruy-ı zıyasın sevdiğim

Işıtman, Mahmut. “Yozgatlı Himmetî”. *Türk Folklor Araştırmaları*. 13 (259): 5890.

Kaynakça

IŞITMAN, M. (Şubat 1971). “Yozgatlı Himmetî”. *Türk Folklor Araştırmaları*. 13 (259): 5889-5890.

OĞUZ, M. Ö. (1994). *Yozgat'ta Halk Şairliğinin Dünü ve Bugünü*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yay.

* Bu madde, Mehmet Öcal OĞUZ, "HİMMETİ", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/himmeti-mdiki> adresinden Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü tarafından verilen izinle alınmıştır.